

Alkoholistin maksansiirto

Jaakko Javanainen on 52-vuotias yrittäjä, jolla on ollut krooninen alkoholiongelma yli 20 vuotta. Liiketoimet ovat menestyneet vaihtelevasti ja takana on kaksi konkurssia sekä avioero, joka tuli voimaan 8 vuotta sitten. Raittiita kausia on ollut aina välillä, pisin näistä on kestänyt 9 kk. Jälkimmäinen konkurssi tapahtui runsas vuosi sitten, ja samassa yhteydessä alkoi raju ryyppyputki. Javanainen joutui sairaalaan äkillisen alkoholihepatiitin takia ensimmäisen kerran jo 10 vuotta sitten, ja maksavaurio on pikku hiljaa pahentunut. Neljä vuotta sitten tehdyssä maksabiopsiassa todettiin kirroosi, ja viimeisen juomiskauden jälkeen potilaan maksan tilanne on huono. Maksansiirto on ainoa hoitovaihtoehto, jolla tilannetta voidaan olennaisesti parantaa. Javanainen käy AA-kerhossa ja on nyt ollut raittiina 4 kk.

Onko potilaalla oikeus saada maksansiirto, mikäli sopiva siirrännäinen löytyy?

Suostumus toimenpiteeseen

Kalle Parkkali on 52 -vuotias maanviljelijä, joka kaupungissa käydessään päätti vihdoinkin myös tarkastuttaa hampaansa hammaslääkärillä. Hammaslääkäri totesikin Kallen hampaissa useita reikiä ja koska paikkaaminen olisi normaalisti edellyttänyt monta käyntikertaa, mikä ei Kallen kannalta ollut hyvä ratkaisu, lääkäri ehdotti kaikkien hampaiden paikkausta narkoosissa yhdellä kertaa. Kalle suostui tuumaan ja toimenpiteeseen ryhdyttiin saman tien. Kallen ollessa narkoosissa hammaslääkäri tutki hampaat uudelleen ja totesi, että hampaita on turha säästää. Tämän nimenomaisen potilaan kannalta parempi ratkaisu olisi alaproteesi, koska Kalle ei ole aiemminkaan huolehtinut hampaistaan riittävän huolellisesti. Hän veti kaikki alaleuan hampaat pois ja otti saman tien muotin alaproteesia varten. Kalle on raivoissaan herättyään, eikä hyväksy hammaslääkärin tekemää ratkaisua, vaan vaatii hammaslääkärää vastuuseen teostaan ja asianmukaista vahingonkorvausta.

Onko hammaslääkäri menetellyt väärin ja mitä keinoja Kallella on käytettävissään?

Jehovan todistaja-perheen lapsi

Saara Porkka on 12-vuotias tyttö, joka sairasti nuorempaan paljon korvatulehduksia, mutta on viime vuosia ollut melko terve. Hän on nuorin kolmesta lapsesta, veli on 13- ja sisar 15-vuotias. Perhe kuuluu Jehovan todistajiin ja toimii aktiivisesti seurakunnassa.

Äiti on ihmetellyt Saaran kalpeutta mutta huolestuu vasta, kun tämä pyörtyy kotona WC-käynnin yhteydessä. Terveyskeskuksessa todetaan, että Saaran hemoglobiini on 30 ja hänet lähetetään sairaalaan. Vanhemmat tekevät jo tässä vaiheessa selväksi, että he eivät hyväksy verensiirtoja. Sairaalassa Saaralla todetaan aplastinen anemia, jonka hoidossa pyritään luuytimensiirtoon. Erytropoietiini ei auta ja yleistila vaatisi punasolutiputusta.

Annetaanko hoito vastoin vanhempien tahtoa?

Ulkomaalainen HIV-potilas ja hänen perheensä

Suomessa asuva ulkomaalainen stipendiaatti on käynyt ihotautilääkärin vastaanotolla sitkeän follikuliitin (karvatupen tulehduksen) vuoksi ja lääkäri ehdotti muiden tutkimusten ohessa myös HIV-vasta-ainetestä. Tulos oli positiivinen. Potilas ei halua lisätutkimuksia eikä hoitoa HIV-infektionsa suhteen vaan kertoo haluavansa saattaa väitöskirjatyönsä loppuun ja palaavansa sitten kotimaahan. Potilaalla on vaimo ja kolme alle kouluikäistä lasta, joista nuorin on ollut hiljattain tutkittavana ripuloinnin takia. Potilas kieltää ehdottomasti ottamasta yhteyttä vaimoon eikä halua tuoda vaimoa tai lapsia HIV-testeihin.

Pitäisikö vaimolle kertoa? Pitäisikö ottaa yhteyttä lasta tutkineeseen lääkäriin ja kertoa isän HIV-infektiosta (ja siis äidin ja lapsen mahdollisesta infektiosta)? Pitäisikö jäljittää potilaan muita mahdollisia partnereita ?